

HC 52 - Een klein woordje: Amen.

Welkom

Votum en zegengroet

Psalm 108: 1

Wet

Opwekking 281 Als een hert...

Inl. zingen voor het gebed: GK 181: 1 Hoor, onze Vader, hoor ons aan.

Gebed

Als amen op het gebed: GK 181: 8: Want van U is het koninkrijk

Kinderen: dichterbij.

Zingen: GK 167 Machtig God, sterke rots.

Lezen: Johannes 14

GK 198 Ik ben de weg, zo zegt de Heer

Tekst: HC 52 vr/antw 129

Preek

GK 246 Nu bidden wij met ootmoed en ontzag.

Gebed.

collecte

NLB 1006 Onze Vader in de hemel...

Zegen.

Kinderen: dichterbij God.

Inleiding op Schriftlezing: Het gaat vanmorgen over één klein woordje: het woordje “amen”.

Nu denk je misschien opgelucht: “Mooi, dan wordt het dus een korte preek!”.

Misschien.

Want het gaat over een klein woordje, maar wel over het hart van je leven.

Over deze vraag: ‘Waar haal jij je zekerheid vandaan?’.

Of: ‘Wat draagt jou leven?’. ‘Wat geeft je leven zin? Waar ga je heen als je sterft?’.

Een klein woordje. Een levensgrote vraag.

Inleiding op de tekst: Het gaat dus over de vraag: “Waar haal jij jouw zekerheid vandaan?”.

Een enorme vraag.

Want dát zoeken mensen: zekerheid. Waarheid. Antwoorden.

We lezen de tekst voor de preek nu uit het slot van de catechismus. En dat gaat dus over dat woordje ‘amen’. Over zekerheid. Houvast.

Daar begon de catechismus ook al mee: “Wat is jouw troost, jouw houvast in leven en sterven?”.

Waar vind je je geluk, je houvast? Wat geeft jou troost in dit leven waar zoveel kan gebeuren? Wie vangt jou op als je sterven gaat? Of wacht er alleen maar één groot zwart gat?

En ik denk dat veel ouderen de tekst van zondag 1 nog uit hun hoofd kennen!

Weet u het nog?

“Wat is uw enige troost in leven en sterven?”

Dat ik met lichaam en ziel, in leven en sterven, het eigendom en niet van mijzelf, maar van mijn trouw Heiland Jezus Christus. Want Hij heeft met zijn kostbaar bloed voor al mijn zonden volkomen betaald en mij uit alle macht van de duivel verlost.

A decorative, cursive-style word 'Amen' in black ink, positioned in the upper right corner of the page.

Hij bewaart mij zo, dat zonder de wil van mijn hemelse Vader geen haar van mijn hoofd kan vallen, ja zelfs zo, dat alles dienen tot mijn heil.
Daarom geeft Hij mij door zijn Heilige Geest ook zekerheid van het eeuwige leven en maakt mij van harte bereid om voortaan voor Hem te leven.”

Aan het slot klinken dezelfde klanken: “Wat betekent het woord: Amen?

Amen wil zeggen: Het is waar en zeker.

Want God heeft mijn gebed veel stelliger verhoord, dan ik mijn hart van hem begeer”.

Preek:

Het gaat dus over een klein woordje: het woordje ‘amen’.

En ‘Amen’ betekent ‘het is waar en zeker’.

Mooi woordje. Lekker stoer: ‘het is waar en zeker’. Amen.

Dat willen we: zekerheid. Waarheid.

Dat verlangen we ook van onze journalisten: waarheid. Feiten.

Daarom moeten zij aan ‘waarheidsvinding’ doen en daarom is ‘fact-checking’ zo belangrijk.

Feiten wil ik en geen fake news.

We hechten aan wetenschap. Onderzoek. Vaste pensioenen. Transparantie.

Mooi woordje: ‘Amen’. Het is waar en zeker.

Ja, en tegelijk is ‘amen’ ook een lastig woordje voor een modern mens. Een mens in de 21^e eeuw.

Want moderne mensen zijn niet zo snel ergens zeker van: wat is waarheid?

We zeggen het vaak zo: “Iedereen mag geloven wat hij wil. Iedereen heeft zijn eigen waarheid’.

Dat kun je ook zo zeggen in een gesprek. Als je praat over het klimaat of over de vraag of God bestaat of over de liefde of de muziek: “Ja, dat mag jij vinden. Dat is jouw waarheid! Ik heb mijn waarheid”.

En dat lijkt dan een heel diepe opmerking.

Het woordje ‘amen’ kan dus al snel tē zeker klinken. Te zelfverzekerd. Tē stoer. Te onvrij ook.

Want is waarheid niet in de eerste plaats iets dat ik zelf moet ervaren? Iets dat ik zelf moet kunnen meemaken en dat mij op de een of andere manier aanspreekt?

Is waarheid niet de slotsom van mijn persoonlijke zoektocht?

Je maakt je los van alle autoriteiten en je zoekt jouw waarheid, die bij jou past en die je dan ook de vrijheid geeft om helemaal jezelf te zijn.

Op zo’n waarheid kun je dan aan het einde nog eens ‘amen’ zeggen.

Al is het misschien niet voor eeuwig. Voor leven en sterven.

Het woordje ‘amen’ raakt dus aan je vrijheid. En dat is lastig.

Moderne mensen willen zich niet graag vastleggen. We houden van feiten en wetenschap, maar als die feiten ons niet uitkomen, dan lopen we er ook echt wel graag omheen.

Roken en drugs zijn slecht voor je. Dat zijn de feiten.

We moeten minder vlees eten vanwege het milieu en alle uitstoot. Minder vliegen.

Maar om daar nu echt rekening mee te houden....

Dat zien we ook heel sterk bij jongeren: die willen zich niet binden.

Ze stemmen wel, maar niet altijd dezelfde partij.

Jongeren worden geen lid meer van een partij, een zender of een kerk.

Het is zelfs lastig om je te binden aan één godsdienst, één geloof, één vrouw of man.

Want als je ergens voor kiest, als je je zelf bindt, dan raak je vrijheid kwijt. Terwijl er zoveel te kiezen valt. Wie zegt dat ik voor het goede kies?

U hoort het wel. ‘Amen’: klein woordje, grote vragen.

Thema: God geeft nog liever dan dat wij krijgen.

1. Amen.

Voor ons is het woordje 'amen' vaak een stopwoord.

Als ik aan het einde van de preek 'amen' zeg, dan weet u: nu is de preek klaar. We gaan naar huis! En als we klaar zijn met ons gebed zeggen we ook 'amen' en is dat het teken dat we onze ogen weer open mogen doen.

Maar u voelt al wel: het gaat veel en veel dieper dan een seintje dat de preek of je gebed klaar is.

Ons woordje komt van het Hebreeuwse woord "aman".

En daar komt het Griekse woordje 'amen' weer vandaan.

Dit woordje "aman" betekent vast zijn. Zeker zijn. Betrouwbaar.

Het woordje "neeman" betekent: iets is wat het behoort te zijn.

Bijvoorbeeld: het is winter en het vriest. Sloten en plassen vriezen dicht: er ligt ijs! Schaatsen!!!

Je pakt je schaatsen en je gaat naar de vijver.

Maar, ja, het heeft nog maar vier dagen gevoren en dus is het de vraag of dat ijs je kan dragen. Is het al wel dik genoeg?!!

En wat doe je dan, jongens?

Dan ga je naar de kant en kijkt eens goed. Even met stok proberen. Dan met één voet. Je stampt er een beetje op. Als het ijs niet breekt zet je er nog een voet op. Je loopt en stukje.

En: het lukt. Het ijs draagt je. Je springt er op en het kraakt niet eens.

Weet je hoe de Bijbel dat ijs zou noemen?

Dat ijs is 'amen'.

Dat ijs is betrouwbaar. Het kan jou dragen.

Als je zegt dat dat ijs 'amen' is, dan zeg je dus niet dat dat ijs is. Als een kaal feit. Dat weet je wel.

Maar, ja, dun ijs is ook ijs.

Nee, jou vraag was: kan dit ijs mij dragen. Zak ik er niet doorheen. Is het 'amen'. Betrouwbaar.

Een opgedroogde beek is niet 'aman'.

Zo kan ook een weg 'amen' zijn.

Je wilt naar Parijs. En je gaat op weg. Van Amersfoort naar Utrecht. Richting Breda...

Onderweg is jouw vraag dan niet of de weg waarop je rijdt een goede weg is. Dat is wel helder. Het asfalt en de vele verkeersborden spreken duidelijke taal. Maar het is jouw vraag of die weg jou naar Parijs brengt: "Is dit de goede weg? Is deze weg 'amen'?"

Zo is ook de Thora een weg.

Beter: een richtaanwijzer.

En de HERE zegt daarvan: als je mijn Thora volgt, mijn geboden, en daarnaar leeft, dan kom je niet bedrogen uit. Dan vind je het leven. Eeuwig leven.

Dat betekent dat woordje 'amen': je komt niet bedrogen uit.

Het gaat dieper.

2. Jezus.

Wij zijn gewend aan dat kleine woordje amen. Het is voor ons een stopwoordje.

Dan klinkt het heel vreemd als Jezus de "amen" wordt genoemd.

Maar in Openbaring 3 gebeurt dat.

Daar zegt Jezus: "Schrijf aan de engel van de gemeente te Laodicea: 'Dit zegt de Amen, de betrouwbare getuige, het begin van Gods schepping...'"

Jezus is onze Amen.

Zo ontmoeten we hem ook in Johannes 14.

Daar zegt hij: "Ik ben de weg, de waarheid en het leven". Hij is ons Amen.

Hij is de weg: de weg naar de Vader.

“Niemand kan tot de Vader komen, dan door Mij”, zegt Jezus.
Alleen door zijn offer aan het kuis, waardoor de zonden zijn bedekt.
Alleen door zijn opstanding uit de dood. Hij heeft de sleutel van de dood en van het dodenrijk.
“Ik ben de weg”.
En als je deze we volgt, kom je niet bedrogen uit. Hij is de Amen.

Hij is de waarheid.

Dat betekent: als je wilt weten wie God is, dan moet je naar Jezus luisteren. Hij is een betrouwbare getuige. Want hij komt bij de Vader vandaan!

Mensen bedenken en dienen allerlei goden. Vaak goden, die verdacht veel op dieren of mensen lijken. Goden die hun rol spelen in wrede of platte mythen. Verhalen, die geboren zijn uit angst of verlangen. Op de tast.

Jezus komt uit de hemel. Uit het Vaderhuis.

Hij kent de enorme ruimte, die de hemel en het hart van de Vader tekenen. Hij was daar!

De vader heeft hem zelf aangewezen als zijn zoon: bij de doop in de Jordaan.

Als Jezus uit het water omhoog stijgt, klinkt de stem van God boven de mensen: “Jij bent mijn geliefde zoon, in jou vind ik vreugde”.

Zijn vele wonderen zijn het waarheidszegel: hij is de Zoon van God

Daarom mag Jezus ook zeggen: “Als jullie mij kennen, zullen jullie ook mijn Vader kennen....”.

Hij is de waarheid. De Amen.

Hij is het leven.

Dat betekent niet alleen dat Hij zelf leeft, maar dat je het leven bij hem vinden kunt. Als een bron vol stromend water. Als je dorst hebt en vol vragen en pijn door het leven trekt, dan vind je bij hem het water voor je hart. En dat water is echt betrouwbaar: het lest de dorst van een heel leven.

Hij is geen uitgedroogde beek. Hij is Amen.

En weet u wat nu zo bijzonder is aan deze Jezus?

Dit: hij komt op een dag het leven van zijn leerlingen binnen. Maar hij komt daar niet binnen als slotsom van hun zoektocht. Als de uitkomst van hun denken en verlangen.

Zij dachten aan een heel andere Messias. Een sterke, stoere Messias.

Geen Messias aan een kruis.

Hij is dan ook geen slotsom van hun persoonlijke zoektocht. Van hun wijsheid of inzicht.

Integendeel.

Hij staat aan het begin van hun denken! Hij doorbreekt hun denken. Schokt hen. Daagt hen uit.

Hij stelt gewoon: “Ik ben de weg, de waarheid en het leven”.

En hij onderstreept die woorden door zijn schokkende kruisdood en door zijn ongedachte opstanding uit de dood. Hij komt, zeg maar, uit de hemel en plaatst het vaandel van de waarheid in onze gebroken wereld vol twijfel, fake news en valse goden.

Ons amen, de waarheid, is niet de uitkomst van onze menselijke speurtocht of van onze cultuur. De Waarheid gaat voor ons uit en is ons voor. Hij komt gewoon je leven binnen en keert het om.

Het Amen, onze zekerheid, is niet een stapeling feiten, die wij op een rij hebben gezet en waar wij nu onze conclusies aan verbinden. Ons Amen, de waarheid, is een persoon. Jezus.

En dat betekent meer, dan de feitelijke waarheid, dat Hij echt mens en echt God is.

Het betekent, dat je niet bedrogen uitkomt als je hem gaat volgen. Als je luistert naar zijn stem.

Het gaat daarom, ten slotte, nog dieper.

3. Verhoring.

Want heeft u al goed nagedacht over die laatste zin uit de catechismus? Het is echt een juweel.

Laten we hem nog eens lezen: “Amen wil zeggen: Het is waar en zeker. Want God heeft mijn gebed veel stilliger verhoord, dan ik in mijn hart voel dat ik dit van hem begeer.”

Proeft u deze zin?

Heel vlot gezegd staat er: "Want God geeft nog veel liever, dan dat wij ontvangen".

Proeft u het evangelie?

Er staat: wij kunnen vaak hartstochtelijk veel dingen aan God vragen in ons gebed. Bidden om genezing. Om vergeving. Om vrede. Om de komst van zijn Koninkrijk vol licht. Op onze knieën. Onze handen omhoog naar de hemel.

Met veel gevoel. Verlangen.

Maar hoe groot dat verlangen ook is, Gods verlangen om ons te verhoren is nog veel groter. Hij wil niets liever dan het koninkrijk van de boze voorgoed vernietigen en zijn Koninkrijk op aarde vestigen. Zijn Shalom..

Nog veel meer dan wij.

Daarmee wil de catechismus ons helpen als we twijfelen. Als we naar het kwaad op aarde staren of in de leegte van een oneindig heelal en denken: "Wordt dat nog wat met dat Koninkrijk?".

Als we denken: God hoort mij toch niet. Ik ben te zondig. Of: Ik ben maar één van de miljarden.

Er staat dat God niet minder geeft dan wij vragen, maar dat hij veel meer geeft dan wij vragen. Hij luistert zelfs vaak veel beter dan wij zouden willen.

Weet dus wat je bidt als je vraagt om de Geest van God in je leven. Als je bidt om bekering, Om de komst van zijn vrede. Want hij gaat je dan losmaken van je afgoden. Hij leert je leven in een gemeente met al die mensen die zo anders zijn dan jij. Hij gaat je leren dienen.

Jezus bad in de Hof van Gethsemane, vlak voor zijn kruisdood, tot zijn Vader met veel vuur: "Vader, laat deze beker aan mij voorbijgaan".

De beker van de pijn en de eenzaamheid. De beker vol van de toorn van God over miljarden zonden.

Maar de Vader deed dat niet: Jezus werd gevangen genomen en daalde af tot diep in de hel.

Maar zo heeft hij de weg geopend voor miljarden mensen naar zijn Koninkrijk.

Augustinus vertelt, dat hij in zijn jonge jaren ook tot God bad. Om bekering. Om hem te helpen om zijn zonden los te laten. Maar, vertelt hij, in zijn hart dacht hij tegelijk "maar nu nog niet, straks".

Maar de HERE heeft Augustinus gebed verhoord. Meer dan hij hoopte.

In zijn boek "Belijdenissen" schrijft hij dan dit:

"Veel te laat heb ik u lief gekregen, o schoonheid, zo oud en toch zo nieuw. Veel te laat heb ik u lief gekregen. Binnen in mij was u en ik was buiten, en dáár zocht ik u.

Lelijk als ik was, stortte ik mij op de mooie dingen die u gemaakt hebt.

U was bij mij, maar ik was niet bij u! Die dingen hielden mij ver van u vandaan; en toch zouden ze niet bestaan als ze niet in U bestonden.

Toen hebt u geroepen en geschreeuwd en mijn hoofd doorbroken. Geschitterd en gestraald hebt u mijn blindheid verjaagd. Een heerlijke geur hebt u verspreid; en diep ademde ik die in en nu snak ik naar U. Ik heb U geproefd en sindsdien dorst en honger ik naar U. U hebt mijn hart geraakt, en het is ontvlamd in verlangen naar Uw vrede."

Daarmee eindigt de Bijbel zelf.

Johannes mag een glimp zien van de nieuwe aarde. Hij ziet de troon van God, de engelen, miljarden mensen voor de troon, die God aanbidden. Hij ziet een rivier vol levend water. Bomen langs de rivier die elke maand vrucht dragen. En God is de lichtbron.

En dan staat er: "Wat hier gezegd is, is betrouwbaar en waar. (...) Hij die van deze dingen getuigt zegt: 'Ja, ik kom spoedig!'. Amen. Kom Heer Jezus!".

Het ging in deze preek over een klein woordje.

Een woordje dat wij vaak als een stopwoordje gebruiken.

Maar de HERE zet dit woordje aan het begin van ons bidden.

Als je bidt, bid je tot de Amen.

Amen.